

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak.	
Évesben: Negyedévre	8 korona.
Három évre	12
Évesben: Negyedévre	5
Három évre	20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A város jövője.

— nov. 30.

Van-e Debrecen városának olyan polgára, aki e város visszafejlődését óhajtana?

Az ősi magyar civitás ellenségei titokban és nyíltan azt állítják ugyan, hogy a debreceni civis önző, makacs és fukar. Azt állítják, hogy a város közjával nem törődik, csak a maga hasznára les.

De akik jobban ismerik a debreceni polgárság lelkét, tudják, hogy ez a lélek a szeretetben buzogni képes és a nemzeti áldozatok oltárán a lángot szítani kész. Továbbá bölcs és előrelátó.

A múltban sok fényes példáját látjuk a város javára önfeláldozó munkásságot kifejtő polgári erénynek. Látjuk törzsökös debreceni családok jeles alakjait, akik egész életüket a közügyeknek szentelik, a város egyetemes érdekeit, az egyházat, a hazát tudásuk, képességük,

vagyonuk, rangjuk és befolyásuk teljes erejével szolgálják. Ugyszólván beleszületnek a kötelesség teljesítésének tudatába s hosszú pályafutás után mint a város örök hálára méltó diszei adják át fiaiknak a munka tisztét.

De még ha ily ragyogó példák nem is tűndökölnének reánk, ha, báresak némi részben, volna is alapja a debreceniekre nem kedvező véleménynek, még akkor sem lehetne elhinni, hogy akadjon e város polgárai közt elvetemült gonosz, a ki Debrecen visszafejlődését, erkölcsi és anyagi romlását óhajtana.

Azt hiszem, abban a részben a város törvényhatósági bizottságának mind a 210 tagja egyetért, hogy

Debrecen város jövője csak úgy biztosítható, ha a civitás rendelkezésére álló helyi hatalom és erő kiaknázása és minden segítő eszköz értékesítése mellett a városi politika az országos kormány támo-

gatásra és jóakarátát is hozzá tudia kötni, vonzani a város érdekeihez.

Ez a politikája az országban mind a huszonnégy önálló törvényhatósági jogu városnak.

Az országos politika sodorhatja a város lakosságát akármelyik politikai párt zászlaja alá, de bölcs előrelátással minden városnak az a kötelessége, hogy az ország kormányával a jó viszonyt fentartsa.

Ezért a szabad királyi városok polgárainak mindenkor csak az lehet helyes törekvésük, hogy a város jól felfogott érdekében az országos kormány politikai pártjához tartozó polgármesterük legyen.

És ha bárki a legszenvedélyesebb ellenzéki polgárt megkérdezné vajjon a város javára nem bölcs dolog-e, hogy a polgármester megszoríthassa a baráti kezet, melytől a jótétemények, az adományozások függenek: bizonyára csak azt a fe-

A hó.

A Szabadság számára írta: Rudnyánszky Gyula.

Télen szegény a természet nagyon.
Az a mesés vagyon,
A mit az ifju föld
A szép tavasztól örökölt,
Mit az erős nyár aratott,
Használva éjet és napot,
S a mit a gondos ős
Begyűjteni se győz:
Az elkallódik mind a vén
Mihaszna tél kezén.
Biz' ez nem a legjobb gazdálkodás;
De hát hiába, ős szokás!
Tavasszal kezdhető megint elül,
De mig a sor reá kerül:
A természet kifosztva téli
Szegénység napjait csüggedten éli,
Mint tönkre ment nemes tanyája,
Oly elhagyott erdő, mező;
Nap nem mosolyog a puszta tájra,
Még jó, reá fátyolt a köd ha sző,
Hogy eltakarja szégyenét

Titkolva, hogy mi volt előbb!
Egyhangu, néma szürkeség,
Kopár a föld, borus az ég;
Fa, rét, hegy, völgy, erdő, ugar
Egyforma tar;
Országut és berek,
De sőt maguk az emberek,
Ah, minden oly vedlett, kopott:
Siralmas koldus-állapot!
A természet pedig
Röstelkedik,
Mert bántja őt felette,
Hogy a tél tönkre tette;
S fohásza száll az égre,
Hogy fődje már be végre
A nagy szegénység szégyenét . . .

Az ég megrázza felleges fejét
És mert a szive jó:
Lassan szitálni kezd a hó;
Parányi, könnyü, csillanó,
Száz meg száz millió
Csillagpihéje hulldogál,
Három nap, három éjjel meg nem áll.

S midőn a földet mindenütt
Már hólepel borítja,
Szemét az ég kinyitja:
Ragyog a táj, a nap kisüt.
Kápráztató fehérség!
Hová lett a kopár szegénység?
Eltűnt a puszta rét, a szenny, a sár,
Az asszu kukorica-szár,
Eltűnt a völgy, a domb;
Fa és bokor mind esupa lomb.
Köröskörül im a
Föld mindenütt sima
Fehér és tiszta kék
Az ég;
A végtelen ezüst pompában ég
És a mogorva tél
Egyszerre fényben él;
Ütött-kopott ruhája, vén feje
Friss hóvirággal van tele.
Egész világon átalsuhanó
Örömhag ujjong: Itt a hó!
A hó, az égi, tiszta hó;
A legszebb álom im való:
Csengő csilingel, szán szalad;

Piacz-u. 7. **Pongrácz Géza** főüzletében vizfestészeti virág és tájkép minták. N é v j e g y
Vecsey ház ujdonságok. (Passepartouts.) K é p k e r e t e k é s
Levélpapír különlegességek legnagyobb választékban.
EGYPTOMI CZIGARETTA HÜVELYEK: 1000 drbonként 2 K., 2 K. 40., 2 K. 60 fillér.

leletet kapná, hogy biz' ez fölötté böles dolog!

A város jövője egyenesen megköveteli ezt a rendszert. Hiszen a város állandóan rá van utalva a kormány jóakarására; száz meg száz közigazgatási ügyben önkormányzati joga fabatkát sem ér, ha a kormány ridegen és mereven elzárkózik a várostól, vagy éppen közbömbösen magára hagyja.

Teszem azt, Debrecen városa posta és táviró igazgatósági székhely szeretne lenni, vagy az üzletvezetőségek megszüntetése esetén vasuti igazgatóságot kérne: vajjon mit érne el a város polgármestere, ha Őri Mihály uraimék tetszése szerint negyvennyolekaskodnék?

Nagy jelentőségű volt tehát az a nyilatkozat, melyet Simonffy polgármester tett, midőn állásától megválni készülvén, a nála járt küldöttség előtt kijelentette és a leghatározottabban hangoztatta, hogy Debrecen város jövője, boldogulása minden a köz javához fűződő érdeke megköveteli, hogy a város polgármestere szabadelvűpárti legyen.

Debrecen város sorsát a törvényhatósági-bizottság tartja kezében. E bizottság 210 tagja közül az óriási többség a szabadelvű párthoz tartozik.

Világos tehát, hogy a város jövője fölött okos, művelt, áldozatkész, hű férfiak örködnék és Simonffy polgármester nyugodtan térhet pihenni: a zászló, mely alatt ő évtizedekig vezérkedett, fennem lobogni fog tovább és a város boldogulása biztosítva van.

Vilmos császár a rágalmazásról.

— nov. 30.

A művelt világ minden részében le-sújtólag és ellenállhatatlan hatalommal fog hatni az a villámló beszéd, melylyel Vilmos császár Essenből való elutazása alkalmával a rágalmazást megbélyegezte, melylyel Németország legnagyobb gyárossát és munkásbarátját a halálba kergették. A császár saját szavai szerint mint a Krupp-ház barátja és a német birodalom feje jött Essenbe, hogy a császári paizsszal fedezze Krupp-házát.

Az előzmények és a császár esseni utjának szomorú alkalmá világszerte ismeretesek. Egy berlini szociálista újság Kruppnak Kapri-szigetéről való elutazásáról híreket terjesztett, melyeket ott hoztak forgalomba, vagy talán nem is. E hírek mély árnyékot vetettek ama nagy világcég fejének becsületére, mely a német munka dicsőségét a legtávolabb tájakra elvitte. A rágalom ellen ugyan

lenne megtorlás és a megsértett becsületet is helyre lehet állítani; de az igazságszolgáltatás még a legjobban kormányzott államokban is csigalépésekkel halad és a világ mindig hajlandó a rosszabbat hinni. Még ha sikerül is a rágalmat a bizonyítás minden eszközével megerőtleníteni, alanyilag nem tökéletes a jóvátétel, mert mindig vannak kétkedők, kiknél mindig visszamarad valami a rágalomból és mert nincs oly eszköze a nyilvánosságnak, mely lehetővé tenné, hogy mindenki, kinek a rágalom, illetve a diffamáló tény tudomására jutott, a cáfolásról is értesülhessen. Finomérzésű természetek azonban, minő Krupp is volt, nem képesek túlélni a gondolatot, hogy becsstelennék, megvetettnek tartják. És Krupp sem élte túl a rágalmat. Igen jól megtudjuk érteni, hogy e férfiu vére, kinek neve az egész világon ismert, ki oly cselekmények tudatában volt, minők hasonló nagyságban egy évszázad alatt is csak egyszer ha előfordulnak és aki azzal dicsekedhetett, hogy császára, a leghatalmasabb uralkodó, ki az egykorú történet legnemesebb és leghatalmasabb, legelőkelőbb alakjai közé tartozik, barátja neki, — hogy e férfiu vére az irtóztató rágalom folytán oly heves forrásba jött, hogy a finoman erezett agyvelő és az érzékeny szív nem volt képes ellenállni a hatalmas lökésnek, hogy az a férfiu, kinek oly erős keze volt, hogy sok ezer családot eltartott, gyöngé volt egy rágalommal dacolni és összetört.

A szavak, melyeket Vilmos császár a rágalmazás herostratesi tényének megbélyegzésére használt, oly elemi erővel bírnak, hogy a rágalmozókat azok valóssággal szétzúzzák. A kérlelhetetlen Themis szavai azok, kinek mennydörgő haragja az egész világot betölti: Nincs különbség a méregkeverő és a közt, ki a szerkesztőség biztos rejtekéből mérges sorokkal gyilkol, — mondja a császár.

E hatalmas intőszózatot mindenütt jelige gyanánt kellene alkalmazni, a hol sajtótermékek előállításával foglalkoznak, hogy sohase veszítsék szem elől veszedelmes voltát a szerszámnak, melyet használnak.

Helyén lehet a kiméletlenség, oly harcban, hol élet-halálra megy a küzdelem, hol férfi férfi ellen viv és a betét mind a két részen egyenlő. Különbösen sohasem lenne szabad az emberiség és az erkölesi becsületérzés korlátait áthágni, akár sajtótermékekkel, akár a szónoki emelvényen vivják a harcot. A nemzetek nyilvános életében sokszor áttörték ezeket a korlátokat és ily tragikus eseményeknek kellett történnie, ily ha-

A völgy felett, a bére alatt,
Sivó mezőkön, szántóföldeken,
A rónán, a meredeken,
Bokor tövén, fa sudarán,
Kastélytetőn, nép udvarán
Cigánybódékon, kémények fején
Egyforma sima, csillogó, fejtér
A hópalást . . .
Csodálatos varázst
Lévell ki fényéből a hó;
Ez a szemünkbe villanó,
Fájdalmasan tűző fehérség,
A melyben elvész, egybeolvad a
Távolság és a térség
Helyhez kötő fogalma:
Ez az egyenlőség hatalma,
A szeplőtlen egyenlőség maga!

Külön-külön mind a mi volt,
Az élet, a szemét, a folt,
A kártya a határhalom,
Vasuti sinpár és bedőlt malom
Rozsdás, tört kereke,
A szentmihály-ló s az eke,
A szállótké s a karó:
Egyszerre mind egyenlő,
Ha megered a szürke felhő
S elterül a hótakaró.

Nem látja hit, nem sejtí gond,
Hogy meddig út és honnan árok?
Nincs más fekete pont,
Csupán egy varju károg . . .

Belső rokonság van valóban
Az egyenlőségben s a hóban:
Két nyom, de egy csapás;
Hisz' az egyenlőség se más,
Ráülkí épp úgy, mint a hóra,
Hogy a különbség takarója.
Az egyenlőségben s hó alatt
Meggzúnik az egyén, a gondolat:
Nincsen szabadság, nincs egyéni jog,
Az érték, az erő titok;
A bűn és az erény,
A lomha, a serény,
A bőség, a hiány,
A hős meg a silány
Egy forma lesz, egyformán láthatatlan:
Feloszlik egy közös nagy akaratban.
Igy hát a föld s a lélek
Áldása egyszermind keresztje:
Be jó, hogy nem sokáig élnek;
Be jó, be jó,
Hogy az egyenlőség csak eszme
És hogy csak hó a hó.

Karácsonyi ajándéknak

legjobban és legolcsóbban HARTH GUSZTAV

a legkedvesebb egy életnagyságu Platin
Aquarell vagy Pastell kép. Ilyen képek elő-
állítására

fényképész képez
Piacz-u. 34. sz. a.

almas személyiségnek kellett messze esengő szavát felemelnie, hogy elkövetkezzék a megtérés.

Vilmos császár ismét nagy szolgálatot tett az emberiségnek és megújult okunk van rá, — írja a Pester Corr., — hogy bámulatunkkal és nagyrabecsülésünkkel adózzunk egy eszásári korona ily magas erkölcsi komolysággal telt, nemes viselőjének.

Egyéniség és hivatás.

A Szabadság számára írta: Kuthi Zsigmond.

A társadalom és természet háztartásra, valamint az emberek egyénisége közt gyakran a legnagyobb ellentéteket fedezzük fel. Mintha a természet kikárná gunyolni a gyarló ember által felállított társadalmi rendszabályokat.

Nézzük a társadalmat, azt a nagy nyüzsgő méhkast: itt is vannak herék és munkások. De míg a munkás méhek maguk ülnek statáriális törvényszéket a herék felett, addig a társadalom heréi kiszípolozzák a munkás osztályt és kivesszik a szájából arca verejtékével megkereset falat kenyerét.

Ellentétekre bukkanunk minden lépten-nyomon! E miatt lelencházakat állítanak, árvaházakat avatnak fel, nőegyleteket alakítanak, jótékonycélu klubokat szerveznek a nyomor, az inség, az elhagyottak, az árvák, az özvegyek segélyezésére; amott pedig orgiákat ül a bűn, a cédaság. Itt filléreket gyűjtenek a didergő szegény iskolás gyermekek felruházására, amott pedig százezreket sikasztanak az urhatnamság ördögétől megszállott bűnösök!

Azonban sehol sem találunk annyi ellentéteket, mint az egyéniség és foglalkozás közt. Mintha a természet, vagy sors különös játékát üzné itt! Ime néhány példa a sok közül:

Gidófalvi János Pál, a ki egy fél óvszázadon át megkacagtatta Magyarországot, még pedig akkor, amikor a megkacagtatás oly nagy jótékonyosság, oly nagy közszükséglet volt a magyarra nézve, az a Gidófalvi János Pál, a ki a komikusok atyamestere volt, az életben sohasem nevetett, sohasem élcelődött, az a legnagyobb embergyűlölő volt, aki meggyűlölte társait, környezetét, hivatását és utóbb önmagát. — Lord Byron, a ki a világ egész fájdalmát ontotta verseibe, a legvigább cimborák egyike volt, Schiller, a ki a Haramiákban a társadalmi erkölstelenség netovábbját ostromozza, Stuart Máriaiban pedig Shakespeari magaslatra emelkedik, a világ leggyámoltalanabb és legfélénkebb embere volt. Mirza Soffi, kinek bordalai mai napig is páratlanok, soha életében meg nem izelte a bort és nagyon komoly ember volt. — Petőfi

Sándorról is tudva van, hogy alig ivott többet egy félmeszely (negyedliter) bornál, noha bordalai után itélve, azt hinné az ember, hogy kulacs számra fogyasztotta a szőlő nedvét.

Heine, legszebb költeményeit és maró gunytól izzó kritikáit, ágyhoz szeptegve, betegen, hátgerinc-sorvadásban írta. Es ha a Harzreisét, Attatroll-t, Das Buch der Lieder-t olvassuk, ki gondolná, hogy e halhatatlan mesterműveket egy félholt ember írta?

Kazinczy Ferenc legnagyobb becsü műveit a legnagyobb szenvedések közepette írta. Hiába akarsz rajtam erőt venni te fájdalom, az nem sikerül neked, mert munkámba temetlek! mondá — mikor fájdalma elemi erővel tört ki rajta.

Tompa Mihály virágregéit és legszebb egyházi beszédei Hamván írta, a hol a legnagyobb szükséggel küzdött. Klasszikus egyházi beszédjeit a rektoron és jegyzőn kívül senki meg nem értette. Es mikor Nagykőrösre hívták tanárnak, a mi legalmasabb élethivatása lett volna neki.

Kurtán azt válaszolta a kőrösieknek. A hamvai papnak hamvai Hamván fognak elhamvadni és ott maradt.

Kisfaludy muzsikus, majd festő akart lenni. Petőfi több ízben keresetszerencsét a színpadon és mindenáron drámákat és szép-prózát akart írni.

Mendelsóhn Mózes, a nagy zeneköltő, könyvelő volt és írta a saldoevitákat.

Saeh Haus a 16 dik század legjelentékenyebb német írója, a cipész mesterségét folytatta. Művei Nürenbergben jelentek meg 5 kötetben 1578—79 ben.

Franklin Benjamin könyvnyomdász, Lincoln földmívelő volt.

Kossuth Lajos, nagy hazánkfia, korának legnagyobb botanikusa volt.

Toldi Ferenc, a magyar irodalom történetének nagymestere és Agai Adolf dr (Porzó) kitünő író, az orvosi pályán kerestek szerencsét Antonelli bibornok, pápai noncius, korának legnagyobb nyelvésze volt, mert 22 élő nyelvet beszélt; utána Heilprin következett, a ki a hobokéni egyetemen előadta a hégel-féle filozófiát. Dr. Schlauch Lőrinc volt nagyváradi püspök és biboros, korának legnagyobb filozófusa volt.

Dr. Vaszary Kolos hercegprimás nagy historikus.

Jókai Mór, koszorus költőnk, hazánk legkitünőbb pomológusa.

Szell Kálmán kormányelnök a mellett, hogy nagy politikus, financ ember, kitünő szónok, a földmívelés és állattenyésztés terén is tekintély.

Polyhistor volt Brassay, a ki mint nyelvész, történész, fűvész, zenész, fizikus stb. egyaránt kitűnt.

Bolyai a legnagyobb matematikai mű, Tentamen szerzője, drámákat és verseket írt.

Győri Vilmos volt luth. lelkész a

spanyol irodalomnak lelkes átültetője volt, a mellett kultiválta a gyermek irodalmat.

Szász Károly ev. ref. püspök, kitünő kritikus, esztétikus és — versíró.

Mindeme példából látható, hogy az ember foglalkozása nem áll mindig összhangzatban az ő egyéniségével.

A téli gazdasági munka.

Néhány éve öntudatos tevékenység indult abban az irányban, hogy a gazdasági munkaszünetet fel kell használni a gazdasági szakismeretek terjesztésére. Ez a tevékenység évről-évre bővül. Néhány év előtt csupán csak egyes földmivészkolák tanítói tartottak a működési helyükön, vagy a közelben levő községekben gazdasági előadásokat.

A gazdasági szakismeretek a nép között való terjesztésének ez a módja csak kezdetleges eszköz lehetett. De még e formájában is biztató volt, mert az ilyen előadásoknak 80—100 hallgatója is akadt s az új gazdasági irányok — a melyeket az előadók megismertettek — hódítottak is.

Azzal a kétségtelen tanúsággal pedig szolgáltak, hogy a magyar földmívelő nép nem idegenkedik a tanulástól és szívesen meghallgatja s követi a gyakorlati tanácsokat. A kezdetleges kísérlet sikerén felbuzdulva, az akció mind nagyobb területet foglalt el. Hat év óta a kormány támogatásával népies gazdasági előadásokat rendeznek a gazdasági egyletek, hogy a szakértelmet és szakavatottságot terjeszszék.

Husz gazdasági vándortanítói állás is szerveztetett, jórészen azért, hogy a vándortanításoknál a tanítószemélyzet rendelkezésére álljon. Míg eleinte — izeltiltül — csak egy-két előadás tartott községenként, ma már folyamatos és így rendszeres tanításokat tartanak.

Ez évre most készült el a téli gazdasági ismeretterjesztés programja. — Nem kevesebb, mint 232 községben 1—3 hónapra terjedő gazdasági kurzusok lesznek, a melyekben azon községben leginkább megfelelő gazdasági üzemi rendszeres tanítás tárgya lesz. 70-nél több tanfolyam, mint a múlt évben. Lényegesen több azon községek száma, a hol sorozatos előadások fognak tartatni. 500 községet vontak be az idén a gazdasági egyletek, melyekben közel 3260 előadás tartatik, miután — és ez is az elért sikert igazolja — mind több község kérte hogy ő róluk se feledkezzenek meg. Ezek a sorozatos előadások is öt, hat gazdasági előadásra szorítkoznak s egészében arra céloznak, hogy a hallgató kigazdálkodik a nekik jövedelmezebb gazdálkodási módok követelésére buzdítassanak.

A gazdasági kurzusok sorozatos előadások mellett ez idén 330 községben háziipari kurzusok is lesznek. — Tehát

November 15-én kezdődik a Mélyen leszállított árak.

Többek között:

Pongé és liberty, sima és mintázott, tiszta selyem . . . mtrje 70 krtól kezdve.

Taffetas és louisine, csikos és kockás, tiszta selyem . . . mtrje 80 krtól kezdve.

Mosobársony . . . mtrje 50 krtól kezdve.

Minták vidékre készséggel küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

SELYEMÁRUHÁZA.

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.

nagy karácsonyi

OCCASIO VÁSÁR

210-zel több kurzus, mint a múlt évben. A háziipari kurzusok helyét nagy körültekintéssel a gazdasági egyesületek hozták javaslatba és pedig ott, ahol a nép hajlama a foglalkozás felé hajlik, ahol a megkívántató nyersanyag köznél van. Célja a mezőgazdaság körében használható tárgyak készítése s olyanok forgalomba hozása, melyekkel a kézműipar nem foglalkozik s melyek mégis kelenedők. A baromfi-, szőlő-, gyümölcs-export föllendülésével sok kasra, csomagoló ládára van szükség, aztán az a gazda is jobban boldogul, aki maga is meg tudja készíteni a kapa kaszanyelét, ha az eltört Gyakorlati jelentősége mellett még erkölcsi jelentősége is fontos ennek az akciónak. Csak gondoljunk arra, hogy a hónapokig tartó téletlenség nem volt-e alkalmas arra, hogy téveteg eszmékkel szanáltassék a magyar. Csak gondoljunk arra, hogy a munka alkalma hány embert tartott meg eltántorodás nélkül a józanság és becsület útján.

Mindezek mellett az 1899. évtől kezdve minden földmives-iskolával kapcsolatban téli gazdasági kurzusok is vannak szervezve. Ezeknek az a célja, hogy a felnőtt gazdaközönség, mely gazdaságát csak rövid időre hagyhatja el, az okoszerű gazdálkodás alapismereteiben oktatást nyerhessen.

A tanítás magyarázatokkal, fölvilágosításokkal s a viszonyok szerint lehetséges utmutatásokkal történik. A téli iskolákba 18 évesnél idősebb földmivesteket vesznek föl, a kik irni-olvasni tudnak s a kik lehetőleg a maguk kis birtokán gazdálkodnak. Ezek a kurzusok két hónapig tartanak. Minden gazdasági iskolánál lehetőleg két kurzus van. Minden egyes földmives-iskolába egy-egy tanfolyamra 20-20 beíró tanuló is fölvesznek, a kik díj nélkül kapnak lakást és ellátást s ezenfelül bejáró tanulók is vannak.

A tanítás a talajismeretre, az általános növénytermelésre a részletes növénytermelésről azon növények ismertetésére szorítkozik, a melyeket azon vidéken természetnek, vagy a melyeknek termesztése ott helyén volna. Az állategészségből és ápolásból annyi, a mennyit szemléletesen taníthat az illető földmives-iskola, végül a tanítás tárgya a számtartás, a mezőrendőri és munkástörvény, újabbban — igen helyesen — a népnek existenciáját oly közelről érdeklő kérdés: a Gazdasági Munkás és Cselédsegítő-Pénztár intézménye. Szaktanárok által és a földmivelésügyi iskolákban a télen 69 gazdasági s ugyanannyi háziipari tanfolyam fog tartatni.

Összesen pedig 3260 sorozatu előadás, 232 gazdasági, 330 háziipari kurzus, vagyis ezerrel több sorozatos előadás, 120-szal több háziipari és 70-nel több gazdasági kurzus, mint tavaly.

Az előadásokat mindenütt a gazdasági egyletek, körök, járási körök s bizottságok rendezik. Ebbe az akcióba tevélegesen be vannak vonva, mint előadók, a gazdasági egyletek titkárai; birtokosok, bérlők, gazdatisztek, lelkészek, tanárok és vándor tanárok, el tehet mon-

dani, Magyarország gazdasági intelligenciája. A múlt sikerei után jogos várakozással tekintünk a téli akció iránt, mely külön-külön, de céltudatos irányban indul arra, hogy a gazdasági konzervativizmust megtörje még a kis földeken gazdálkodóknál is s szolgáljon arra, hogy új gazdasági módokkal a földből minél nagyobb jövedelmeket érhesse el a gazda.

Agról-ágra.

Alkalmi apróságok.

Egy billiárd játszma.

(A fővárosi lapok szerint Edvárd angol király és Vilmos német császár legutóbbi összejövetelük alkalmával kedélyesen billiárdoztak.)

Vilmos (az érkező Edvárd elé siet): Szeavusz kolléga!

Edvárd: Bon jour! Hogy vagy?

Vilmos: Na! — mint a többi grófok. De kérlek tedd magad kényelembe, csak úgy mint otthon... Barátom, nálam polgári szokások divnak, mi rendesen ingujban vacsorázunk. Polgári ételeket eszünk. Például ma sült krumpoli lesz vaj nélkül. Utánna sóska szósz!...

Edvárd (magában): Azt hiszem, hogy iunen hamarosan: eloszlom mint a buborék...

Vilmos: Na! Vessd le hát a kiskabátodat!... (lehuzza Edvárdról irányadó redingotját.)

Edvárd: A nadrágomat is?

Vilmos: Azt nem. Hanem nézzünk valami szórakozás után. Nem billiárdozol egy kicsit?

Vilmos: Oh yes!

Vilmos: Remek asztalom és golyóim vannak. Minden golyóra rá van pingálva a föld térképe. Érdekes mi?

Edvárd (szórakozottan krétázza a dákját): Mhm!... (elfeledkezik magáról) kisaszszony, harmadik asztal kezd!... (ijedten magában) A fene egye meg, megint azt hittem, hogy kávéházban vagyok, mint boldogult trónörökös koromban!... Hej, szép idő is volt!... (Ábrándozik, — dákjója helyett a főudvarmester orrát krétázza, ki tiszteletteljesen hallgat és tűr.)

Vilmos: Kezdjük. (Felállítja a golyókat.) Na! most itt bal falssal veszem a Kongó államokat, s iderántom Németországhoz. Így ni! Sikerült. — Most fogom Kinát s egy ravasz jökössel Németország felé gurítom! (lök) Na... na... (drukkol)... meg van!!...

Edvárd: Alig hogy cseszte!

Vilmos (hátrafordul): Jól drukkolt kedves Waldersee. Most fogom Ausztriát s egy nach-siberrel Németországhoz lököm!

Edvárd: Nem lehet! Ragad Magyarország!

Vilmos: Mindjárt meglátjuk! (cigaretta-papirt vesz ki a zsebéből s a két golyó közé ereszti.) Látod hogy nem ragad, csak úgy látszik. (lök.) Gikszer!... óh hogy a jószágos...

Edvárd: Jövök én. Te pedig krétázz Vilmos: Krétát!

Főudvarmester (előzékenyen oda tartja az orrát): Tessék!

Edvárd: Most én Egyiptomot egy riccerre játszom Angolországhoz... (lök) Megvan!... Most Dél-Afrikát veszem felibe, egyenesen belelököm Angliába. Megvan!... Most megfogom itt Konstantinápolynál...

Vilmos (közbeszól): Tessék?

Edvárd: Itt Konstantinápolynál, s nach-sibereren... (lök, gikszer fog.)

Vilmos: (Egymásra néznek.)

Edvárd: Vilmos: Rosszak a dákok! Gyengék!

Edvárd: Nehezek a golyók!

Főudvarmester (tiszteletteljesen): Görbe a kávéház!

(Leteszik a dákokat.)

Vilmos: Na majd máskor!

Edvárd (Megint elfeledkezik magáról): Abmarkieren!

—ii.

Vörösmarty szerelme.

Irt: Gróf Kreith Béláné.

Holnap Vörösmarty születésnapja lesz. Százkét esztendővel ezelőtt született a magyar költők fejedelme.

Vörösmarty ugyan az előidők hatalmas hőseinek dicsőítője, a hősköltevények mestere; de azért irt sok szépet a nőkről és szerelmes is volt.

Először mint fiatal nevelő Perczel Etelkába volt szerelmes. De ez a szerelem csak költői ábránd maradt.

Tudta, hogy mielőtt Etelkát, büszke családnak nagy igényű gyermekét, megkérhette volna, tekintélyes állást kell szereznie, ez pedig nem sikerült neki. Ilyen a költő végzete. Mire eléri az öt megillető dicsőséget, elszalasztja élete boldogságát és a dicsőséget többé nem élvezheti. Perczel Etelka máshoz ment feleségül, Vörösmarty pedig feljött Pestre, hogy folytassa dicsőséges küzdelmeit.

A sors utóbb kiengesztelte a költőt első szerelmi ábrándjának szétfoslásaért. Vörösmarty férfikorának is megvolt a szerelme és ez volt az igazi. Ezt már nem volt kénytelen visszafojtani. Már az egész ország ünnepelte őt, mikor a sors összehozta őt Csajághy Laurával, ki testvére volt Bajza József nejének. Bajza Józsefék házában Vörösmarty mindennapos volt. A költő már első látásra megszerette Laurát, ki fekete haju, fel-tűnő szép termetű, vig kedélyű leányka volt. Vörösmarty hozzá irt első verseiben szinte tréfás hangos évődik vele:

Nagy szálla vagy szememben kis leány,
Nem látok, bár szememben nincs hiány,
Nem láthatok sem földet, sem eget,
Csak tégedet, csak bűvös képedet.

Eldalolja, hogy szomjas, de szomját nem olthatja el sem a bor, sem a víz, még az egész Balaton sem. Ó lángot, tüzet szomjazik: Laura szerelmét. A költő szerelme egyre nő és egyre szeu-

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők

legnagyobb áruházában,

Debreczen, Piacz-u. 47. sz.

Rendkívül olcsó árban lesznek elárusítva:

Női- és leány felöltők, valódi szörmeboák, karsmantyuk, muffuk, szörme kalapok, sport sapkák, gyapju és selyem-blouzok, zsuponok

óriási nagy választék.

vedélyesebben dalol Lauráról: Eltép-ném
lelkemet szerelmedért, énekl.

Rád nézek, mert gyönyört ad
Szemlélnem arcodat;
Rád nézek, mert öröm lesz
Meghalnom általad.

Laurát meglepte az annyira ünnepelet
költő szenvedélye, kit ő oly magasan lát-
tott maga felett. És Vörösmarty Laurának
előbb a lelkét hódította meg, csak az-
után a szívét. De végre is meghódította
és Laura az ő menyasszonya lett. Vörösmarty
ekkor gyönyörű költeményt írt
hozzá, a mit Laura hálásan fogadott, Ka-
pott-e valaha menyasszony szebb nász-
ajándékot? — szolt évek múlva. E
költemény „A merengőhöz.” Melyik ma-
gyar nő olvashatja meghatottság nélkül
e költeményt.

Egész világ nem ami birtokunk
A mennyit a szív felfoghat magába,
Sajátunknak csak annyit mondhatunk.

Valóban ha látjuk azokat a nőket,
kiket éppen tulzó igényeik tettek boldog-
talanokká, nem dicsérhetjük eléggé a
költő életbölcességét. Ezt a költeményt
minden magyar ember vése a szívébe.

Vörösmarty csakhamar oltárhoz is
vezette Lauráját: e házasság tartós boldogság
alapja maga a menyegző öröm
ünnep volt. A költő, mint barátai leirták
középteműtű izmos vállu férfi volt, kissé
himlőhelyes. Vonásai rendesen komolyak
és melázók voltak, de ha felindult, ked-
ves mosoly játszott ajkain. Magas hom-
loka és nagybarna szeme tették arcát érde-
kessé. Szemébben erős fény lángolt.

Lauráról házaselete alatt is csak a
legbensőbb gyöngédséggel, szerető hálával
emlékezik meg.

E boldog házaselet nyugalmát csak
a szabadságharc gyászos kimenetele sza-
kitotta meg. Vörösmartyt, ki mint az
almási kerület képviselője az országgyü-
lés tagja volt, 1849 júliusában az egye-
sült orosz és osztrák seregek előnyomu-
lása Pest elhagyására kényszerítette. A
buesu szerető nejétől nagyon nehéz volt,
ugy váltak el, mintha többé nem látnák
egymást viszont, Hosszu bujdosása után
azonban az osztrák kormány abba hagyta
üldözését, és ő a fejérvármegyei Baracs-
kán újra találkozott nejével, ki aztán vele
maradt halála napjáig.

E házasságot három gyermekkel ál-
dotta meg az Isten. Fia Béla, most a ku-
ria alelnöke, nagyobb leánya, Ilonka,
Magyarország legnépszerűbb miniszterel-
nökének, Széll Kálmánnak neje. Lelkes
szívű honleány, ki mélyen átérezte atyja
költészetét; és bár még gyermekleány
volt, mikor atyját elvesztette, mélyen, em-
lékébe véste őt, erről tanuskodnak a
Vasárnapi Ujságban megjelent naplótöre-
dékei, melyekben eleven színezéssel ír
atyjának szokásairól, kedvteléseiről sé-
táiról.

E leányát Ilonának — barátai fel-
jegyzése szerint azért keresztelte, hogy
mintegy örökségül hagyja neki egyik
legszebb költeményét, a *Szép Huskát*.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 29.

A folyosón kormányválság hírek
keringtek, de az igazat megvallva, még
a függetlenségi se igen hittek bennök.
— Majd eligazodnak — mondogatták
busan az eikeseredettebb kurucok.

Az ülés iránt pedig vajmi kicsiny
volt az érdeklődés. Alig voltak negyve-
nen a Házban. Sem a jobb, sem a bal-
oldalon nem voltak zsufolt padok, sőt
zsufolt székek sem. Itt-ott hallgatott bu-
san egy-egy honatya, unalmában ási-
tozva, mert hogy Molnár Józsiás beszélt,
hosszan, szakadatlanul, a kiről pedig
tudva vagyton, hogy csak a valutával
szokta mulattatni a házat; máskor min-
den inkább távol van tőle, mint az ide-
gekre való hatás, vagy épen izgatás.

Akik az ülés elejére bejöttek a te-
rembe, részint boszankodva, részint gu-
nyos mosolyra fakadva néztek szét. A
karzatokon ugyanis az oszlopok között
kis kötelecskéken római számok függtek,
igy: I., II., III., IV., V. stb.

Akár csak ruhaszárító kötelek vol-
nának! — szolt hangosan Justh Gyula.

— Micsoda izléstelenség! — kon-
trázta Gajary Géza. Csak Gabányi Mik-
lós volt megelevedve, mert hogy ezután
legalább eligazodik az ember a karza-
tokon.

Egyéb látszatja különben nem is
volt a tegnapi zárt ülésnek. A léghuzam
csak akkora volt, mint tegnap, a gyalog-
járó csak olyan keskeny és a buffet is
épolymessze. De hát, a mi késik, nem
mulik — biztatta Csávossy háznagy a
türelmetlenkedőket.

Azt talán mondanunk sem kell,
hogy Molnár Józsiás, a ki pénzügyi zse-
nijét ma sehogysem akarta fitogtatni,
ellenben valóban derék és nemes ügyről,
a székely kérdéstről beszélt, az indemni-
tínél szólalt fel, a melyről, hogy még
függő ügy, a hosszú Nessi-vita alatt már
csaknem mindenki megelekedezett.

Folytatódott tehát a vita, de előre-
láthatólag keddig, szerdáig véget ér.

Részletes tudósításunk itt követ-
kezik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak:
Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács
László, Darányi Ignác és Cseh Ervin.

Elnök az ülést fél 11-kor nyitja meg
és betérjeszti az elnöki irományokat.

Neményi Ambrus előadó betérjeszti
a horvát-magyar pénzügyi egyezményről
szóló jelentést.

Dedovics jegyző jelenti, hogy Sze-
derkényi Nándor a gazdasági és eseléd-
nyugdij általánosítása és Rátkay László
a biztosítéki okiratok tárgyában interpel-
lálni fognak.

Elnök jelenti, hogy a tárgyalást az
interpellációk miatt 1 órakor fogja meg-
szakítani. (Helyeslés.)

Következett a napirend szerint
az *indemnitas tárgyalása*.

Molnár Józsiás: Egy fontos dologra,
Magyarországra igen jelentékeny kérdésre
akarja ráterelni a képviselőház figyelmét
és ez a székelykérdés. (Halljuk.) A szé-
kelyek nagy nyomoruságban vannak és
ha hamarosan nem segítünk rajtuk, Erdély
elveszti magyar jellegét és csakhamar
románá lesz. Hogy engedheti pusztulni a magyar nemzet székely testvé-
reit? Hiszen ha a Tiszától Romániáig
kipusztul a magyar faj, akkor ez a rész
elveszett reánk. Hiszen a székelyeket
megvédeni, gyarapítani a dinasztianak és
a monarkianak is nagy érdeke, de leg-
magosabb feladata az anyaföld magyar-
ságának. Hosszasabban fejtegeti a szé-
kelyek történeti multját és elmondja,
mily serény, törekvő, ügyes és szorgal-
mas a székely, a kiknek régebben hatal-
masan fellendült iparuk és kereskedésük
volt, a mely dominálta a balkán álla-
mokat. Az utóbbi időben azonban szeren-
csétlen politika következtében mindinkább
elszegényedett a székely és különösen az
uzsora és ennek következtében a birtok-
vesztések tették tönkre a székelyeket.
Beszél ezután a székely arányosításról,
a mely a legfélelmesebben sújtotta a kis-
birtokosokat. A községi közvagyon is fe-
nyegtetve van ma és ha ez megtörténik,
akkor az arányosítás útján, akkor még
tömegesebb lesz a kivándorlás Erdélyből.
Meg kell menteni a székelyeket a vég-
pusztulástól minden áron, de elsősorban
jó gazdasági politika által.

Hagyják meg a székelyeknek, a mi
az övék, mert ha veszni hagyják őket,
akkor későn jönnek segítségükre. A kor-
málynak kötelessége a székely népet
megmenteni, mert hibebe emberei nin-
csenek a nemzetnek, mint a magyarság.
Az indemnitis nem fogadja el. (He-
lyeslés a szélbalon.)

Tóth János: Első sorban Rakovszky
István ama multkori vádjával foglalko-
zik, hogy a függetlenségi párt hibája az,
hogy az önálló vámterület felállítása ex-
pressis verbis nincsen benne a paktum-
ban. Ez a vád azt jelenti, hogy a füg-
getlenségi párt nem hiven teljesítette köte-
lességét és delegáltjai nem iparkodtak
beváltani a párt programját. Ez nem-
csak hiba lett volna, hanem oly bűn, a
melynek tudatában nem álhatnának többé
nyiltan a nemzet színe elé. (Tetszés a
szélbalon.)

De hál Istennek nincsen ily, mert
ők megtették kötelességüket és Rakovszky
ugy látszik elfelejtette a paktumtargya-
lónak, sőt jegyzőkönyvvezetője is és
igy minden részletről tudomása van. (Tet-
szés a szélbalon. Felkiáltások: Jobban
tudhat mindent, mint Rakovszky!)

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debeczen, Fötér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin” arcz s kézbor finomító ssszépítő szerét, mely folyadék amig
árialmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hatásra nézve azokat jóvalfelülmulja. Hatása gyors s biztos.
A szél kifújta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, s powder alá is igen ajánlható. Mint bőr-
ápoló szer páratlan! Egy üveg „Mollitergin” ára 1 korona.

A függetlenségi párt delegáltjai fenntartották pártprogramjuknak minden pontját, azokat elhomályosítani nem engedték, és csupán a rendkívüli parlamenti eszközök mellőzését fogadták el feltételül. A paktum van pedig benne, van az önálló vámterület tényleges felállításának kötelezettsége is. (Tetszés a szélbalon)

Szell Kálmán miniszterelnök tagadólág int.

Tóth János azt vitatja, hogy az összes függetlenségi delegáltak követelték az önálló vámterület felállítását, de a kényszerűségnek engedve beleegyeztek abba, hogy azt 3 évvel későbbre halaszták. Beleegyeztek ebbe azért, mert a belpolitika lényeges megváltoztatását remélték és mert abban a meggyőződésben voltak, hogy minden pártnak kötelessége a politikai és társadalmi közélet szanálását előidézni. (Élénk helyeslés.)

De emellett feltétlenül követelték, hogy az előnyösebb autonóm vámtarifát 1902 decemberben életbe léptessék. Abban a meggyőződésben voltak, hogy 1903 ban lejárván a külföldi szerződések, minthogy azok körül több nem felel meg Magyarország gazdasági érdekeinek a szerződések felmondhatnak, de mindez nem történt meg.

Pichler Győző, t. Bánffy, — Badeni egyezményben benne van! Meg kell nezní!

Szell Kálmán miniszterelnök: Majd felelek reá. Nagy tévedésben van.

Tóth János: Az egész paktum jó-hiszeműsége alapult és az vezérelte őket, hogy minden faktor az ország érdekeit tekinti elsősorban. A kormány mégis mindent másként magyaráz. Holott nem az áll az ország érdekében. (Ugy van a szélbalon.)

A kormány sem akarja meghallani az ország legforróbb kívánságait a gazdasági önállóság megteremtése tárgyában. Holott ez az elvü akarás kétségbeejtő jajszava és gazdasági önállóság nélkül lassanként elpusztul ez az ország. (Tetszés a szélbalon.) Hivatkozik a paktumbeli bizottság összes tagjaira, emlékezzenek vissza az 1867 XII. t.-e. értelmezésnek tárgyalására. Megállapították akkor, hogy Deák politikájának szelleme is az volt, hogy Magyarország gazdaságilag is önálló organizmus, a melynek jogában van, mihelyt alkotmányos tárgyalás Ausztriával többé nem lehetséges, a maga határozata és akaratával felállítani az önálló vámterületet és megteremteni a teljes gazdasági önállóságot. Allításait a paktumjegyzőkönyvek felolvasásával bizonyítgatja.

Ezután rátér Fejérváry miniszter legutóbbi kijelentéseire és azt mondja, hogy Fejérváry végre levetette az alkotmányos álarcot. De meg fogják védeni ellenében az alkotmányt és a parlament szuverenitását.

Szemére veti a kormánynak, hogy a Kossuth-ünnepen nem vett részt. Elmondja a szellemidéző inas történetét. Az inas segítségül hívta a szellemet vízfordásra, de végre annyit hordott, hogy haragjában kettévágta és ekkor két szellem hordta a vizet szakadatlanul, míg a viz a házat elárasztotta. A kormányelnök is kettévágta Kossuth Lajos

szellemét az összeférhetlenségi magyarázattal, de ez a két szellem együtt hordja majd a nemzet szívébe az alkotmányosság joga s a hazaszeretet iránti érzelmeket és elsöpri a mai kormányrendszert. Nem fogadja el az indemaitit. (Eljenzés a szélbalon)

Elnök hétfőre a vita folytatását tűzi ki.

Szünet után az interpellációk következtek.

Rátkay László a biztosítéki okiratok bélyegkötelezettsége tárgyában interpellálta a pénzügyminisztert.

Szederkényi Nándor a munkás-nyugdíjak általánosítása tárgyában **Darányi** és **Láng** minisztereket interpellálta.

Darányi Ignác válaszában megígérte, hogy külön rendeletben magyarázza meg, hogy a munkáspénztárba minél szélesebb rétegekben léphetnek be a munkások.

A választ tudomásul vették.

A hétről.

A Szabadság számára írta: Szatyí.

Az időről beszélni ép olyan felesleges, mint valakinek az általános közérzése felől tudakozódní. Az időjárásra ugy is figyelmeztetik az embert a tyukszemei, az orvos fogai, a végtagok csuzos bántalmái, a melyek révén mindenki előbb értesül az idő változásokról, mint mikor az ujságban olvassa, valakit megkérdezní, hogy *hogyan van?* szintén felesleges jó cselekedet, mert egyetlen ember sem lévén a földtekén, a ki egy kis fantáziával jobb sorsot ne tudna elképzelni magának, mint a milyenben van, kedvező, megnyugtató választ ugy sem kapunk senkitől e kérdésre s ha igen, ugy az a válasz nem lehet őszinte.

En ugyanis még nem láttam olyan díjtalan joggyakornokat, aki legalább is segéddíjjas ne szeretett volna lenni s ha segéddíjas lett, legszebb álmái közé ne tartozott volna az aljegyzőség — és így tovább.

Epen ezért nem nyilatkozom szélesebb mederben az időjárásról, melyet pedig multkori, bár gyöngébb természetű becsületsértő kifejezéseim arra indítottak, hogy a sokáig nyavalygó vénasszonyok nyarának végét vessen s felvegye téli köpenyegét. Fenti bölcselmi kijelentéseim pedig feleslegessé teszik bővebb indokolását annak is hogy miért foglalkoztatja igen élénken ez idő szerint e város közönségét a tisztujítás, melynek mintegy nyitányát képezték a mult heti városi közgyűlés zajos akkordjai.

Az ensemble szépen indult a tisztujítás előkészítésére s a sok emberre tekintettel már-már horogra került a *hetedik* foka is a kulturtanácsosi állás jelmezében, mikor **Óry Mihály** uram réztrombitája (tudvalevőleg ez a hangszer csak a szabadba való s nem zárt terembe) diszharmonikusán zugott bele az intermezzóba, a mely beleveszett a bábéli hangzavarba. Pedlg **Óry Mihály** uram felszólalásának milyensége a legékesszólóbb érv a mellett, hogy Debreczenben — milyen szükség van egy kul-

tur-tanácsosra, aki esetleg magán-órákat is adhatna az **Óry-főle** bizottsági-tagoknak.

A nyitány összement s zavarólag hatott a Tisztujítás című színjáték további felvonásaira is; a melyekből egy vezető szerepet törülni kellett.

Egyebekben lehetünk mi kulturváros kultur-tanácsos nélkül is, ugy, mint a hogy a *Csókonszerzett völegény* ripacs színész társasága eljátsza a *Zrínyi Miklós* című darabot *Zrínyi* nélkül olyan formán, hogy a szindarab címszereplője levélben írja meg mindazt, amit akar, vagy amibe beleegyezni makacsul vonakodik.

És az lesz csak a boldog állapot.

Addig is azonban igyekszünk helyrehozni a mulasztásainkat s igyekezünk az **Óry Mihály** s társai által érvényesíteni akart világnézetet előlni csirájában. Mert hiába olyik ember nem elégszik meg azzal, ha jól lakik minden héten egyszer töltött káposztával s fokhagymás kolbászszal, hanem szeretne lendíteni valamit a kulturális haladáson is.

Nehéz munka a szellemi-táplálékhoz jó étvágyat csinálni a töltött káposztával s mi egyebekkel jól lakott gymornak, de egy kis kitartással mégis lehet némi eredményeket elérni

Lám a debreceni műpártoló-egylet törekvései egyáltalán nem mondhatók meddőnek. Némi érdeklődés mégis csak mutatkozik a képtárlat iránt — különösen ha sétatangversenynevel van összekötve. És a művészetek legnépszerűbb ágával a zenével talán sikerül majd megszerettelnünk a testvér művészetet a a képfaragást és képirást is. Az ne csüggesse el a lelkes művészbarátokat, hogy a közönség nagyobbik része jobban szereti a esendületet természetben, mint festve, eljön az ideje mindennek.

Most talán a tisztujítási mozgalmakkal járó izgalmak, kortes tárgyalások is nagy befolyással vannak arra, hogy a művészetek iránt kevesebb érdeklődést tanusítom debreceni közönség. A színházat is gyéren látogatják s az elmúlt héten a jegyszédők szívesen bebocsájtották volna az üres nézőtérre a legmegrögzöttebb apagyilkosokat is.

De rövid időn változni fog a helyzet. Legalább higyjük és reméljük.

IRODALOM.

Ujságkiadók Lapja. A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségének hivatalos ujságja, az *Ujságkiadók Lapja* most adta ki október-novemberi kettős számát. A tartalmas, díszes és felette érdekes lap szerkesztői **Rábel László**, a szövetség titkára és **Lenkei Zsigmond**, a szövetség jegyzője.

A szegedi Dugonics-társaság. Szegeden a Dugonics-társaság ma kezdi meg téli felolvasásainak sorozatát. Erdemes és felette tanulságos közölni a felolvasó ülés sorrendjét. Ime: 1. A rovásírás és a pástor-élet. Szabad előadás. Tartja: **Tömörkény István** r. tag. 2. Elbeszélés. Irta és felolvassa: **Kenedi Géza** r. tag. 3. Költemények. Irta és felolvassa: **Móra Fe-**

HALMAZOTT RAKTÁR MIATT TUL

Nagy árleszállítás

ROZSA LAJOS

Női felöltő- és kalapáruházban.
Debreczen, Kistemplon-bazár.

rene vendég. 4. Gyi te, fakó. Biczók a fiával. (Két történet.) Irta és fölolvassa: Békefi Antal r. tag. 5. Történet Dér Pistával. Irta és fölolvassa: Cserzy (Homok) Mihály r. tag. Országosan ismert nevek és egynek kivételével — mind szegedi újságírók! S a Dugovics-társaság még 4—5 ilyen értékes névsort állíthat össze csupa szegedi újságírókból.

KÖZIGAZGATÁS.

32% pótdadó helyett 42%

A főszámvevő felebbezése.

— nov. 30.

Az októberi közgyűlésen hozott határozatok ellen december hó 14-ig adhatók be a felebbezések.

Tegnap érkezett be ezeknek a felebbezéseknek a legfontosabbika, *Roncsik* Lajos főszámvevő felebbezése, amelyben a mellett érvel, hogy a törvényhatósági bizottság az 1903 évi költségvetés bevételi tételeket pedig megokolatlanul apasztotta. Ezután azt vitatja, hogy a költségvetés tárgyában hozott határozat alapján nem csak gazdálkodni, de kellőképpen a közigazgatást vezetni sem lehet, a pénztár pedig pót- és rendkívüli hitelek nélkül aligha boldogulhat, sőt az 1900-ik évi szomorú emlékü pénztári zavarok is megismétlődhetnek.

Hogy a pótdadót emelni kell, annak oka abban rejlik, hogy a függőkölcsönt kamatai, a Kossuth-szoborra, polgári iskolára, csendőrségre sok kiadása van és volt a városnak, ezzel szemben azonban a bevételi forrásokat nem szorgalmazta a törvényhatóság s így például a Hortobágy jövedelmezőbbé tétele céljából lépéseket nem tett, sőt a kérdés elintézését egyre válogatta.

Ezután megfelebezi a költségvetés bevételi tételeinek VI, XVI. tételén, a kiadási tételek közül a III., XIV., XV., XVI., XVIII., XX. tételüket.

Végül pedig kijenti, hogy a megállapított 32 százalékos pótdadót szerinte legalább is 42 százalékra kell felemelni.

A felebbezést a többi felebbezésekkel együtt felterjesztik a miniszterhez, de persze aligha lesz a főszámvevő különvéleményének valami fogantatja.

× **A virilisek névjegyzéke.** Debrecen legtöbb adót fizető polgárainak névsora közszemlére van kitéve a polgármesteri hivatalban. A névsor ellen a felszólalások december hó 3-ig adandók be. — Eddig még egyetlen felszólalás se érkezett a névsor ellen.

× **A város decemberi közgyűlése.** A decemberi rendes közgyűlés napja dec. 12-ére van kitűzve, mely alkalommal csupán a legsürgősebb fontos tárgyakat és a törvény által előírt szakosztások megalakítását fogják elintézni. A városi bizottsági tagválasztások valószínűleg december utolsó napjainak valamelyikén lesznek. A törvényhatósági bizottsági tagok számának megszorítása csak az idevonatkozó közgyűlési határozat jogerőre emelkedése után lép életbe.

× **Városi bizottsági tagok választása.** Közeledik az az idő, mikor a választott városi bizottsági tagok

fele részének lejár a megbízása s így választás alá kerülnek a sorrend szerint kilépő tagok által megüresedett helyek. A városatya választásra tehát határidőt kell kitűzni, de előbb határozni kell a választókerületek új beosztása tárgyában is. Ez a fontos ügy a december 12-én tartandó közgyűlésen nyer érdemleges elintézését, a mikor is a városatya választásra határidőt fognak kitűzni.

× **Megyei közgyűlés.** Hajdúvármegye téli közgyűlését rendszeresen december hónapban szokta megtartani. A jövő hónapban lesz az idén is a megyei közgyűlés, melynek határidejét *Puky Gyula* a jövő hónap 15-ikére tűzte ki. A közgyűlési tárgysorozat előkészítésére már össze is hívták az állandó választmányt december hó 10-ére. Az ülésen *Puky Gyula* főispán fog elnökölni.

× **Megfelebbezett közgyűlési határozatok.** Az októberi közgyűlés ellen egy másuttan érkeznek be a felebbezések a polgármesteri hivatalhoz. Tegnap *Acél Géza* is adott be egy felebbezést az 1903. évi költségvetés XV. rovata ellen, mely szerint a köveztvámából befolyó jövedelem nem mind fordítatik utépítésre, már pedig szerinte olyan nagy városban, mint Debrecen, a kövezt fenntartására az e célra megszavazott összeg nem elég. Ugyisintn megfelebbezte a városi közgyűlés határozatát a debreceni ortodox hitközség is, mely semmiképpen sem akar belenyugodni az általuk kért, de a város által megtagadott iskolasegély elvesztésébe. — Felebbezést adott be a városhoz a debreceni ipartestület is, azon közgyűlési határozat ellen, melylyel az általuk kért 3000 korona segélyt a bizottsági tagok többsége megtagadta.

× **A szegényügyi bizottság** december 2-án kedden délután 4 órakor a városháza kis tanácstermében *Oláh Károly* tanácsos elnöklése mellett ülést tart. Tárgyak: a) gondnoki és orvosi jelentések, b) Segedelmzési kérvények elintézése, c) Folyó ügyek.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Nov. 30. vasárnap: délután *Ádám és Éva*, daljáték, este *Rezervisták*, énekes bohózat.

December 1. hétfőn *Vörösmarty Mihály* születésének évfordulója alkalmából: *Csongor és Tünde*, regés színjáték.

Dec. 2. kedden: *A svihákok*, daljáték.

Dec. 3. szerdán: *Ninis*, énekes bohózat.

Dec. 4. csütörtökön: *Ninis*, énekes bohózat.

Dec. 5. pénteken: *A kornevöllei havnyok*, daljáték.

Dec. 6. szombaton: *Halálos csend*, színmű: *Először*.

Dec. 7. vasárnap: délután *A éigánybáró*, daljáték; este *Halálos csend*, színmű.

Dec. 8. hétfőn: *Halálos csend*, színmű.

— **(A színházi bizottság ülése.)** Már tegnap jelentettük, hogy a színházi bizottság legközelebb ülést tart. Most előtünk van a hivatalos értesítés, mely szerint a színházi bizottság ülése december 4-én csütörtökön délután 4 órakor lesz a

városháza kis tanácstermében. Az ülés tárgyai a következők; a) Dr. *Gulyás István* indítványa az erköljestelen színművek ellen, b) jelentés a színházi intendántura ügyében, c) szerződötési ügyek, d) folyó ügyek.

— **(A svihákok.)** *Ziehrer* bájos zenéjü és jól ismert daljátékát a tegnapi előadáson alaposan agyonverték. Csak a szódás üvegek maradtak épek. A holtakról vagy jót vagy semmit. A megölt darabot egyébaránt kedden temetik.

— **(Csongor és Tünde.)** Hétfőn *Vörösmarty* emlékét ünnepli a színház. A költő 102-edik születésnapjának estjén a *Csongor és Tünde* regés színjáték kerül színre, melyben a költők fejedelmének sok mély gondolata, szárnyaló költészete teljes pompában ragyog. Az ünnepi előadásra kiválóan alkalmas mű főbb szerepeit *Hahnel Aranka*, *Csige Ilonka*, *Menszáros Margit*, *Püspöki Rózsai*, *Klenovits György*, *Sebestyén Géza*, *Krémer Jenő*, *Nagy Dezső*, *Szilágyi Aladár* játsszák.

— **(Halálos csönd.)** *Echegaray* színművét a *Halálos csönd*-et a debreceni színházban szombaton, december 6-án mutatják be. A bemutató előadásra a jegyek már keddtől fogva előre válthatók a nappali pézsiárnál.

H I R E K.

Napló.

Műkiállítás a városházán. — Nyitva mindennap délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepponon d. e. 9—12-ig.

Nov. 30. Protestáns-estély d. u. 5 órakor a főiskola dísztermében.

Nov. 30. A h-nánási vasut részvénytársaság gyűlése d. e. 9 órakor, a városházán.

Dec. 3. A vas- és fémmunkások gyűlése d. u. 2 órakor a1 Otthon helyiségében.

Dec. 7. A Petőfi-dalkör rendkívüli közgyűlése, az egyet helyiségében.

Dec. 10. Hajdúvármegye állandó választmányának ülése d. e. 10 órakor.

Dec. 12. Városi rendes közgyűlés.

Dec. 15. Megyei közgyűlés.

Dec. 22. Városi tisztújító közgyűlés.

Meghívó.

A debreceni szabadelvűpárt

1902. december 4-én csütörtökön

este fél nyolckor

a vasuti vendéglő külön termében tartandó

pártvacsorájára

a szabadelvűpárt összes tagjait

tisztelettel meghívja

a debreceni szabadelvűpárti elnöksége.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert ke-
lemeles izütermézetes
hashajtószer.

Pártoljuk a macska-kiállítást!

— nov. 30.

A következő hirdetés jelent meg a lapokban:

A MACSKA-KIÁLLÍTÁS

Irodája a királyi bérpalotában,

KIGYÓ-TÉR 1. SZ. A.

naponta d. u. 2—4 hivatalos óra.

Nevezési zárlat kedd, dec 2.

A kiállítás megnyitása:

1902. december hó 4-én.

A szövetségi előljárással

Megnyílik tehát Budapesten a macska-kiállítás!

Ez az esemény arra lelkesítette egy a macskájában szakértő versfaragónkat, hogy a dicső kiállítást megénekelje. Ime így dorombol a jeles helyi kapakaszakerülő:

Volt már és lesz még sok kiállítás;
Melyik dicsőbb? az tán lehet vitás,
De annyi szent, hogy legkülönb dolog,
Amiről itten én most lantolok:
Azt adja tudtul Hír asszony, a csacska,
Hogy kiállítás tárgya lesz a — macska.
No kutyafékom! azt már felteszem,
Hogy első díjat nyer majd Debrecen,
Hol oly kifent-kent valamennyi pandur,
Ak d itten kiállításra kandur!
Állítsunk hát ki, ne maradjunk hátra,
Résen legyünk, ha kandúr kell a gátra!
És ebugatta! szent, hogy ugy leszen:
Az elsőségért küzdhet Debrecen,
Mert bár tömérdek itt a pótadó,
Sok más hiány meg éppen megható,
Debrecen annyit elmondhat magáról,
Hogy zsákban macskát nem veszés nem árul
Lehet százféle, a mi nincs minálunk,
De macskában még tán ebül nem állunk,
Macskát nem szoktak lopni a zsványok,
A színházban is egy pár egyre nyávog;
Cica szintén bőven található,
(E fölött egy ur sem csodálkozik!)
Pecér se pusztit macskákat soha,
Kutyabajuk sincs, valamint, noha
Egy-egy polgártárs nagyra vágy a dőre,
Akkor se macska, — inkább kutyabőrre:
E macska-verseny hát valódi szerencse,
Kinek cicája van, jelentse!

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az ev. ref. templomokban a következők tartanak istentiszteletet: a nagytemplomban *Könyves Tóth Kálmán* lelkész; a kis-templomban *Szabó Bertalan* s. lelkész; az új templomban *Mitrovics Gyula* lelkész; az Ispótytemplomban *Dicsőfi József* lelkész; a csapókerti imaházban *Kovács József* népiskolai felügyelő; a szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár. — A *rom. kath.* templomban reggel 6 órakor róraté tart dr. *Wolafka Nándor* püspök, 7 órakor misézik *Nyári Ignác*, 8 órakor szent mise a főgimnázium növendékei részére; 9 órakor ünnepélyes nagy misét tart *Szabó István*, utánna szent beszédet mond *Brösztel Lajos*; háromnegyed 11 órakor szent misét mond *Molnár K. Dezső*, h. igazgató, melyen részt vesznek a Svetics-zárda és az elemi iskolák növendékei fél 12-kor misét mond *Pák Emil*. Délután fél 3-k

kereszténytanítást tart dr. *Wolafka Nándor* püspök, 3 órakor litánia, ezután pedig rózsafüzér ájtatosság lesz. Mától fogva karácsony vigiliájáig minden reggel 6 órakor róraté lesz. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor *Materny Lajos* főesperes tart istentiszteletet, mely után urvacsoza osztás lesz. A gör. kath. kápolnában reggel 6 órakor istentisztelet, d. e. 9 órakor pedig szent mise tartatik. Délután fél 3-kor kereszténytanítás 3 órakor vespere, 4 órakor pedig rózsafüzér ájtatosság lesz.

* **A főispán uton.** *Puky Gyula* főispán tegnap magánügyben Kassára utazott, de ma már visszaérkezik Debrecenbe

* **Beleg tanácsosok.** *Vecsey Imre* tb. főjegyző mint sajnálattal értesülünk még mindig beteg s erősebb természetű influenzája miatt kénytelen otthon maradni. — Most pedig *Körner Adolf* tanácsos lett beteg, úgy hogy szintén a szobát kell őriznie.

* **A képkiallítás bezárása.** A debreceni múkiállítás már csak egy héttig lesz látható. A városháza nagy termére a 12-iki és a tisztújító közgyűlés miatt ismét szükség lesz; ennél fogva a múkiállítást december 8-án hétfőn este bezárják. Akik tehát még nem látták a tárlatot, siessenek azt a hátralevő 8 nap alatt megnézni. Utolsó este sétatangverseny lesz.

* **Zene a képtárlaton.** A képtárlaton hétfő délután 5 órától kezdődőleg zene lesz, melyen *Rác Károly* kitűnő zenekara fogja gyönyörködtetni a közönséget.

* **Mária Terézia király emléke.** A budapesti tudományegyetem ujjáalapítójának, *Mária Terézia* király emlékének kegyelettel adózott tegnap halála százhuszonharmadik évfordulóján. Az egyetemi templomban délelőtt tíz órakor gyászistentisztelet volt s erre az alkalomra királyi jelvényekkel ékes katalakot állítottak fel a főszentélyben. A feketével levont első padokban ültek: dr. *Vecsey Tamás* udvari tanácsos, protektor, dr. *Schvartz Gusztáv* udv. tanácsos, *Székely György*, *Thanhoffer Lajos* és *Medveczky Frigyes* tudományegyetemi dékánok, dr. *Hosvay Lajos* min. tanácsos, a műegyetem rektora és *Rejtő Sándor* dékán, továbbá számos tanár. Az egyetemi polgárok testületileg jelentek meg. A gyászmisét *Kriszán Mihály* pápai kamarás, a szeminárium kormányzója celebrálta nagy segédlettel. A templomi énekhar *Nosedá* karnagy vezetésével megható gyászdalokat énekelt. Az előadások az egyetem minden fakultásán szüneteltek.

* **Kossuth Lajos komornyikja.** *Giorgio Susenna*, Kossuth Lajosnak számos éveu át volt hű komornyikja levelet irt *Torinoból* a budapesti polgármesterhez, a melyben a szűk anyagi viszonyaira hivatkozva, segélyt kér a főváros hatóságától. Igazolással beküldötte az öreg komornyik a kormányzó sajátkezű aláírásával ellátott s neki adott arcképet. — *Csatolja* továbbá *Helfi Ignác* levelének hitelesített másolatát is. — *Halmoss János* polgármester az öreg komornyik kérelmét áttette a tanáchoz, amely azzal esütörtökön foglalkozik.

* **A legdrágább tárcá.** *Kabos Ede* író irt egy tárcát. Bohémia volt a címe s képzelt alakok szerepeltek benne. Ezt a tárcát a szerző beleegyezése nélkül, a szerző nevének mellőzésével átvette a

Pérez és föld című szaklap és a tárcában szereplő egyes alakokat élő emberekre vonatkoztatta. *Kabos* bepörölte ezért a *Pérez és föld* laptulajdonosát. A szerzői jog megsértése ügyében most hozott ítéletet a királyi tábla s e szerint a *Kabos* tárcája összesen 904 koronájába kerül a *Pérez és Földnek*. Ugyanis 200 korona pénzbüntetést, 50 korona kártérítést, 180 korona szakértői díjat, 230 korona felperesi költséget és 244 korona alperesi költséget kell fizetni. A tárcára tehát 904 korona.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt héten Debrecenben születtek 52 en. és pedig 28 fiu, 24 leány. Meghaltak összesen 36-an. — A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: *Gömöri Julianna* ev. ref. 10 hónapos, *Özv. Kovács Jánosné* ev. ref. 74 éves, *Finta Lajos* ev. ref. 68 éves, *Szabó Ferenc* ev. ref. 2 hónapos, *Glück Erzsébet* izr. 12 napos.

* **Menyasszonyok és vőlegények.** E héten a következő eljegyzéseket kötötték: *Ungvári Dániel* hentessegéd eljegyezte *Nagy Juliannát*, *Szabó József* talyigás *Szekeres Esztert*, *Varga Balint* bérlő *Nagy Erzsébetet*, *Daró Ferenc* szabóság *Kovács Irmát*, *Rác Szabó Lajos* ács segéd *Szikszai Karolinát*, *Juhász Tamás* gazdasági eseléd *Nyujtó Borbálát*, *Barta Ferenc* kőműves segéd *Váradai Piroskát*, *Szilágyi Ferenc* Gulyás bojtár *Sós Esztert*, *Daróczi István* városi hajdu *Boda Erzsébetet*, *K. Nagy József* őrmester eljegyezte *Dahiu Mariát*.

* **Házasságok.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek: *Bagossy Lajos* Sipos Katalinnal, *Heinisch János* Daku Eszterrel, *Freunda Béla* Sas Máriával, *Pócsi István* Kiss Juliánnával; *Pákozdy Sándor* *Ludány Sárával*, *Iván Mihály* *Ramenyik Máriával*, *Mike Péter* *Erdős Juliánnával*, *Szabó Géza* *Molnár Reginával*, *Helmezy Miklós* *Major Zsuzsánnával*, *Molnár Sándor* *Németh Zsuzsánnával*, *Vig Sándor* *Gebei Eszterrel*, *Balog István* *Szepesi Erzsébettel*, *Daróczi András*. *Szucs Rózával* és *Dobi András* *Tóth Zsuzsánnával*.

* **Baleset a vasutnál.** *Nyilas Mihály* nádudvari lakos, napszámos kavicsot lapátolt a vasutnál. E közben a balkezevel a kocsikerekek között babrált, mignem a megmozdult kocsikerekek rászaladtak a kezére s négy ujját összeroncsolták, úgy hogy azokat amputálni kellett a közkórházban.

* **Tanárok és tanítók figyelmébe.** A városi népkonyha vezetősége felkéri a tanárokat és tanítókat, hogy népkonyhai étkezésre jogosító igazolványt csak igazán és nagyon szegény tanulóknak adjanak. Az elmúlt években ugyanis százzal jöttek a népkonyhára olyan tanulók, kik nem szegénységük miatt keresték fel, a jótékony intézményt, hanem kényelemből, hogy ne legyenek kénytelenek előadás után távolabb fekvő lakásukra hazamenni. A népkonyha a teljesen szegény emberek és gyermekek számára lesz berendezve és nincs módjában azokat is élelemmel ellátni, akik tulajdonképpen nincsenek és az ingyen étkezésre rászorulva. Együttal tudatja az érdekeltekkel, a népkonyha vezetősége, hogy igazolvány nélkül a népkonyhán senki ellátásban nem részesül.

* **A Székely-Bazárt** rendező végrehajtó bizottság mai napon d. e. 10 órakor a Jogász- és Tisztviselő-Kör helyiségében értekezletet tart, a melyre a végrehajtó-bizottság tagjainak szives megjelenését kéri az elnökség.

* **Vörösmarty-gyűjtemény.** A fővárosi gróf Kreith-féle 1848—49-iki Ereklje muzeumban levő Vörösmarty gyűjteménynek gyarapítása végett a muzeum főlkéri mindazokat, a kiknek régibb kiadású Vörösmarty képeik vannak, hogy azokról a Vörösmarty gyűjteményt (Budapest Városház-utca 14) gróf Kreith Béla címére küldött levélben értesíteni sziveskedjenek, megemlítve, hogy a kép mikor és hol jelent meg, ki a rajzolója és kiadója, továbbá hogy a képtulajdonos szándékozik-e az illető képet eladni vagy elcserélni a muzeumból küldhető más képért. A Vörösmarty-gyűjtemény megvásárolja a költőnek minden megszerzhető arképet, kéziratát vagy régibb kiadmányu műveit és szivesen honorál mindenkit, aki valamely megszerzhető Vörösmarty emlékeknek csak a hollétét is tudatja.

* **Ezredes és hadnagy.** Az orosz hadsereg egyik fiatal tisztje, Kelevics hadnagy, súlyos bünt követett el pár hét előtt: rálőtt az ezredesére. A golyó szerencsére nem talált: a tisztet azonnal le tartóztatták és hadbírótság elé állították. A pétervári katonai bíróság tegnapielőtt lefokozta a hadnagyot és tíz évi deportációra ítélte. E mögött a szomorú tragédia mögött érdekes regény lappang. Kelevics hadnagy ugyanis két év előtt megnősült. Szép, fiatal és gazdag feleséget kapott, mert ő is csinos és gazdag fiú volt. A hadnagy mindenüvé elvitte a feleségét: társaságokba, színházakba és gyakran estélyeket rendezett a maga házában és tisztársait is meghívta. Ezredesének különösen tetszett a fiatal menyecske és szorgalmasan eljárógatott a hadnagyékhöz, olyankor is, amikor a férj nem volt otthon. Az asszony azonban szerette az urát, az ezredes meg vén is volt, kétszeres oka lehetett tehát panaszkodni a férjének, hogy unja, sőt utálja az ezredest. Egy napon Kelevics hadnagy is megsokalta már a sűrű látogatásokat, annál is inkább, mert már egész Pétervár pletykált a dologról. Tiszteletteljesen megkérte tehát az ezredest, vegye tudomásul, hogy minden szombaton otthon vannak, a többi napokon azonban társaságba mennek, vagy ha otthon vannak is, hát nem fogadnak.

— Hát ez mit jelent? — pattogott az ezredes.

— Ezredes ur elég szellemes ember, hogy megértse a feleségem üzenetét, — felelte a hadnagy mosolyogva, de erőlyesen.

Ettől fogva az ezredes nem járt többé hadnagyához, de annál kegyetlenebb volt hozzá a szolgálatban. Ok nélkül megbüntette, a mikor csak eszébe jutott és mindenféle jelentéseket küldött róla a fölöttes hatóságnak, csak hogy a fiatal tiszt karrierjének ártson. El is érte a szándékát: a tisztet áthelyezték egy kis garnizonba. E fölött Kelevics annyira elkeseredett, hogy elkövette a büncselekményt, melyért Szibériába került.

* **Öngyilkosság betegség miatt.** Karóc Sándor h. nánási lakos már rég óta betegeskedik s valahogyan megtudta, hogy az orvosok gyógyíthatatlannak tartják a betegségét. De hogy betegségéből fel nem épülhet érezte ő maga is. Egy őrizetlen pillanatban fel kelt hát az ágyból s a kamarában felakasztotta magát.

* **Amerikai reklám.** Egy bosztoni kiadó, Bernard Richards ezelőtt másfél hónappal pályázatot hirdetett arra: ki találja ki, hogy a Brown Book című folyóirat, a melynek ő a tulajdonosa,

hány példányban jelenik meg? A pályázó numerust természetesen egy évi előfizetési díjról szóló nyugta hátára kellett írni: a nyertesnek kitűzött jutalom egy életfogytiglan élvezendő 1500 koronás évjáradék volt. A szerencsés nyertes egy özvegyasszony volt, Rich őrnagy özvegye, Eaton-Rapid-ban lakik. Hogy melyik volt a nyertes szám, azt nem közli a Brown Book, de hogy nem volt kevesebb az igaznál, legalább is valószínű.

* **Ellopott aranyóra.** Ellopták, de szerencsére nyomban meg is került. Az eset pedig Blitz Sándor varga-utcai lakos előadása szerint úgy történt, hogy panaszoshoz bement 3 kis fiú koldulni s e közben az egyik az asztalról ellopta a gazda aranyóráját. Hanem a rendőrség közbelépésére az órát a tolvajnál megtalálták s az visszakerült jogos tulajdonosának birtokába. A kis fiut pedig meg fogják büntetni.

* **Ujságírók sztrájkja.** New-Yorkból írják, hogy ott a közelmúltban furesza sztrájk tört ki. 2500 ujságíró beszüntette munkásságát mert keveselte fizetését. A legkisebb fizetés, melyet az ujságírók követelnek, 70 dollár havonta. Több kisebb lap a sztrájk falytán megszűnt.

* **A gyermek-betegségek keletkezései.** nek meggátolhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellentálló képességet kifejtő szervezettel, bírjon mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. Külféle ezt célzó gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általános tudott dolog, hogy egyetlen szer létezik, mely a hozzá fűzött várakozásnak minden tekintetben megfelel: s ez szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevitelétől undorodnak s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem ize, sem kellemetlen szaga nincs s gyermek valamint felnőttek szivesen veszik be. Táperje nagy és könnyen emészthető. Üvegje 2 korona a gyógytárakban.

* **Meglepő szép ruhaszövet,** selyem bársony és mosóvelez ujdonságok kaphatók: **Boros testvérek** női divat áruházában. Debrecen, Kossuth utca 6. sz. alatt.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A reformátusok konventje.

Távirati tudósítás.

Budapest, nov. 29.

A reformátusok konventi tanácskozásainak ma volt az ötödik és egyuttal utolsó napja. Bánffy Dezső báró és Kun Bertalan püspök elnökölte alatt. A mai tanácskozás tárgya a zsinati előkészítő bizottságnak javaslata volt a lelkészválasztásról szóló törvény módosítása dolgában.

A lelkészválasztást érvénytelenítő okokról szóló részt a konvent Tisza István gróf kiegészítő javaslatával együtt elfogadta.

Hozzájárult a konvent Sass Béla előterjesztése alapján ahhoz, — hogy a missziói lelkészek alkalmazásáról külön zsinati törvény szerkesztessék.

A tábori és fegyházi lelkészek alkalmazása dolgában a konvent konkrét határozatot nem hozott, hanem megvárja az egyházmelegyéknek e tekintetben hzandó javaslatait.

A népnevelés és népoktatásról szóló javaslatot Kadácsy György ismertette. A javaslat a tanítók és tanárok jobb javadalmazását kontemplálja. A kérdés fo-

lött hosszú vita indult meg, melyben Fejes István, Hegedüs Sándor, Zsigmond Sándor, Antal Gábor, Bartók György felszólalásai után a konvent Kun Bertalan püspök amaz indítványát fogadta el, hogy ebben a kérdésben is előbb a kerületek véleményét hallgatja meg.

A tanácskozás ezzel véget ért, s miután a konvent köszönetet mondott Bánffy Dezső báró konventi elnöknek a hosszú tanácskozások tapintatos, pártatlan vezetéséért, Kun Bertalan püspök imádsága rekesztette be az egyetemes gyűlést.

A róm. kath. főgimnázium tornatanára.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Strifler Ferenc okl. tornatanárt a debreceni róm. kath. főgimnázium tornatanárává kinevezte.

EGYLET.

Iparos ifjak gyűlése. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár megalakulásával az iparos ifjuság betegsegélyző pénztára megszűnik. E tárgyban az iparos ifjuság december hó 7-én délelőtt fél 11 órakor közgyűlést tart az Iparos Otthon dísztermében. A közgyűlésen a pénztár feloszlatása és a tartalék alap hova fordítása felett fognak határozni s tekintettel a fontos tárgyakra, az elnökség kéri a tagokat, hogy a közgyűlésen mentől nagyobb számban jelenjenek meg.

TÁVIRATOK.

Széll Kálmán a királynál.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónk távirata.) Félhivatalosan jelentik: Széll Kálmán ma este Bécsbe utazott, holnap a király fogadja a miniszterelnököt, aki folyó ügyekről tesz jelentést.

A baja-báttaszéki vasuti hid.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónk távirata.) Pécs városa mára a fővárosba országos értekezletet hívott össze a baja-báttaszéki vasuti hid tárgyában. Az érdekelt megyékből mintegy kétszázan jelentek meg. Rövid tanácskozás után tisztelegtek Széll Kálmán, Lukács László és Láng Lajos minisztereknél, akik kijelentették, hogy a hidat rövid idő alatt megépítik, mert ez az egész ország érdeke.

Verekedés a bécsi egyetemen.

Bécs, nov. 29. (Saját tudósítónk távirata.) A bécsi egyetem aulájában ma véres verekedések voltak katolikus és német nemzeti diákok közt. Mikor a rektor megjelent, a diákok fülsiketítően füttyöltek, püsszögtek, míg el nem távoztak. A német nemzetiek a kath. diákokat kidobták az aulából.

Tengerész-tartalékosok sztrájkja.

Marseille, nov. 29. Negyedfél-ezer sztrájkoló tengerész-tartalékos gyűlést tartott, a melyen felolvasták a tengerészeti szindikátusok nemzeti szövetségének azt a nyilatkozatát, hogy ha öt nap alatt a konfliktust el nem intézik, az összes tengerész-tartalékosokat fel fogják szólítani, hogy az általános sztrájkot proklamálják.

Diákzavargások Barcelonában.

Barcelona, nov. 29. Ma megint diákzavargások voltak. A közbelépő esendőséget a diákokok kövekkel dobálták meg, mire a csendőrök benyomultak az egyetem épületébe és több diákot letartóztattak. A rektor újabb utasítások leérkeztéig felfüggesztette az előadásokat és táviratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez, amelyben tiltakozik az egyetem katonai megszállása ellen.

Madrid, nov. 29. A közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy elkövetett szándéka a barcelonai egyetemet bezárni, ha a diákzavargások tovább tartanak.

Gabonatözsde.

Budapest, november 29. (Saját tudósítónk távirata.) (Déli zárlat.) Buza kínálat mérsekelt, vételkedv korlátolt. Szilárd irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba 2 és fél, közben 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek kedvezők. Idő: hideg.

Buza októberre	0.00—00.
„ áprilisra	7.72—73.
Gabona áprilisra	0.00—00.
„ októberre	6.70—71.
Zab	6.40—41.
Tengeri májusra	5.79—80.
Repece	11.95—12.05.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az első esküdszeki tárgyalás. Hét-főn reggel 9 órakor veszik kezdetüket a december havi esküdszeki tárgyalások. Az első ügy **Csatári Lajos** bűnpöre lesz. ki súlyos testi sértéssel párosult rablás büntette miatt kerül az esküdt-bíróság elé. A tárgyalást **Szűcs Miklós** törvsz. elnök fogja vezetni.

A jövő hét folyamán még a következő esküdtbírósági ügyek vannak kitűzve tárgyalásra: Szerdán: **Friez Antal** ellen szándékos emberölés büntetének kísérlete — Pénteken: **Barta Károly** és társa ellen gyilkosság büntetének kísérlete miatt.

Mindezen bűnügyekben a december hóra kiszorult esküdtök fognak itélkezni, kiknek névsora a következő:

Rendes esküdtök: **Prelovsky András** férfi szabó, **dr. Tervej Tamás** ügyvéd, **dr. Vedródy Viktor** magánzó, **Rosenberg Dávid** kefekötő, **Balogh János** sertéskereskedő, **Oláh András** sertészhiláló, **Harangi Sándor** földbirtokos, **Zalai Márk** tanár, **Bisotka Gábor** ács, **Szegál Zsigmond** iakereskedő, **Hornyák András**

koosmáros, Rotschnek Emil gyógyszerész, **Szalontai Mihály** gazda, **Bezrófy Vince** takarékpénztári tisztviselő, **Békés Emil** fűszerkereskedő, **Harsányi István** asztalos, **Dankó M.** temetkezési intézeti tulajdonos, **Sallai István** gazdálkodó, — **Szabó Miklós** táncztanító, **Engester József** lovaregyleti titkár, **Horváth János** építőmester, **Nagy Mihály** földbirtokos, **Egei Imre** fényképész, **Móricz Bertalan** magánzó, **Lamprecht Frigyes** pékmester, **dr. Haendl Vilmos** jogakadémiai tanár, **dr. Mariska György** ügyvéd, **Kerekes Géza** földbirtokos, **dr. Ferenczy Gyula** akadémiai tanár, **Szabó József** gazdálkodó.

Helyettes esküdtök: **Dörre Ferenc** cukrász, **Füredi József** zenetanár, **Bakóczy János** eszmadia, **Fotu Sámuel** gazdálkodó, **Eröss Lajos** akadémiai tanár, **Forgács Károly** magánzó, **Adler Ignác** élelmező, **Bálint József** asztalos, **Balogh Imre** asztalos, **Bayer Ferenc** keresk. akad. igazgató.

Regénycsarnok.**A PÁNDY-KISASSZONYOK.**

— Regény. —

Írta: *Rudnyánszky Gyula.*

Folytatás

26

Ez a kettős élet Jolánt idegessé, álmodozóvá, szórakoztatóvá tette. Nemely kérdésre visszas feleletet adott. Máskor meg elnevette magát, mikor pedig a nevetés kritikának is látszott. mintha azt fejezné ki, hogy szamárság, ostobaság!

Testvérei s imádói ezt divatos különkedésnek gondolták, afféle spleenes hangulatnak, mely illik egy modern pikáns, csinos Pándy-kisasszonyhoz és tetszett nekik ez a bizonytalan, szeszélyes relytélyes, kifürkészhetetlen modor.

— Gyerünk, gyerünk a szabadba! — harsogták mind.

— Igen, igen bujunk el a német elől! — veté oda Jolán és kacagott.

A társaság készülődött.

Már-már igen kedvező hangult kezdett uralkodni, midőn megérkezett Szalacsi Zoltán,

Szalacsi kereste barátját a vendéglőben, ott megtudta, hogy bérkocsin kirándult Pándra. Rögtön utánna indult, nem tudva elképzelni, hogy mit akarhat Strahl Ede a Pándy kastélyban?

A szelespataki kapaszkodónál találkozott vele. Szalacsi arcát pir borította el. Visszaakarta vinni barátját Pándyékhoz, hogy kiengesztelje a megbántott idegent. De Strahl hallani sem akart erről. Elváltak hát; a mérnök sietett a legközelebbi vonathoz, Szalacsi pedig a lehető legbántóbb érzelmek közt a kastély felé tartott.

Pándy Adorján arca kiderült, mikor a fiatal embert meglátta. Barátságosan, szeretettel intett feléje.

Annál haragosabban fogadta Pándy Györgyné.

— Micsoda izét, német sáskát küldött a nyakunkra maga?

— En? Azt sem tudtam, hogy ide jött.

— Ne tagadja, összebeszélte vele.

— Boocsánat...

— Hiába, ilyesmi csak magától telik ki. Egy se országa, se hazája mérnököt ide zudítani ránk!

Szalacsi nagyon udvariasan válaszolt. A nyers támadás nem hozta ki sodrából s mikor látta, hogy minden jó akarata hiábavaló, Pándyne s a Pándy-kisasszonyok közül kettő, Ilona és Erzsike sőt úgy látszik Jolán is egészen föl vannak ellen háborodva s őt afféle roszindulatu felbujtónak, bünszerzőnek tartják, vállat vont és könnyedén odavetette:

— Különb, hölgyeim, ne haragudjanak oly nagyon, mert az a mérnök nem amolyan közönséges mérnököske ám! Strahl Ede nagy vállalkozó mérnök igen előkelő, művelt férfiú és körülbelül tíz milliónak az ura!

— Hahaha! — kacagott torkaszakadtából a béna Pándy Adorján. Hahaha! De ennek a nevetésnek a viszhangja annál megdöbbenőbb volt.

Pándyné, majdnem elájult a meglepetéstől, Ilona kisasszony pedig piros lett, mint a főtt rák és szeretett volna Szalacsihoz ugrani, hogy mind a két szemét kikaparja.

Tíz milliója van és elakarta őt venni őt! És Szalacsi mindezt tudta, de nem árulta el. Oh, mint gyűlölte e pillanatban Szalacsi! Tíz millió! Elkáprázott, Szédült a gondolattól. Mesés gazdagság, Elérhetetlen álom! és Szalacsi Zoltán, egyedül csak Szalacsi Zoltán akadályozta meg, hogy ez a mesés álom a legszebb való legyen! Gyűlölte ezt a hidegen mosolygó halavány embert. Miért tette ezt vele?

Mikor bemutatta, mért nem sugta meg neki, hogy tíz milliója van?

(Folyt. köv.)

Hirdetések

a SZABADSÁG politikai napilap számára.

jutányos áron

felvételnek.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők melyen leszállított áron. Oltványok ezek 90—100 frt.

Mindenk a legkiválóbb bor és csemegetejókból, taljiz tán teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összetett hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házhoz szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Orfós tüdő, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez v egyedüli, melyből oly értékes nevelhető pár é alatt, rendkívül csekély kiadásal, melyen nemhogy em ber, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatóhatnak át, úgy, hogy a bekötött részek teljesen károsal zárhatók. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás, melyektelik. Bővebb tájékozás végett szíves leírnymatru díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, kik címét egy levelező lapon tudatja, mely hiszen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznra fordítanák, városban, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak mert bennszámos oly közlemények foglaltatnak melyek mindenkinék nagyozolgalatot tesznek.

Diócssemeték.

Kétéves, őrsi jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek te nyéztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.” Nagy-Kágya u. p. Szekelyhid.

Szalón „garnitur“ egészen új, helyszűke miatt olcsón eladó. Csapó-kerti fiúiskola.

Debreszen közelében, Balmazújváros és Hajdu-Böszörményhez is közel fekvő, mintegy 600 kat. hold legkiválóbb buzatermő föld kisebb nagyobb részletekben (akár egy holdanként)

eladó.

A fizetési feltételek nagyon előnyösek.

Bővebb felvilágosítás dr. Lukács Emil ügyvédnél (Debreczen Piac-u. 38 sz. a. nyerhető.

14906. Számhoz.
1902.

Hirdetmény.

A katonai előfogatások biztosítása céljából folyó évi december hó 10-én délelőtt 10 órakor a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városház emelet 17. számú szoba) nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

Kikiáltási ár kilométerenként (1 két lovas előfogatott érte) 50 (ötven) fillér. Bánat pénz 100 korona, mely összeg az árlejtés megelőzőleg a tárgyalási elnök kezébe teendő le.

Miután a katonai előfogatok a katonaság megkeresésére s a szükséghez képest állítandók ki, a városi tanács a kereseti összeg nagyságáért felelőséget nem vállal.

A szerződés feltételei, a katonai és illetőségi ügyosztályánál megtekinthetők, hol bővebb felvilágosítás is adatik.

A városi tanács.

1415 v. k. szám.
1902

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 2117/2/1902 számú végzése folytán közhírré tétetik miszerint Fäden S. ezég részére Vass János debreczeni lakosoktól 46 korona 80 fill. tőke ennek 1901 évi szeptember hó 11 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 44 kor. 96 fillér perkölttség erejéig 1902 évi szeptember hó 29-én bírólilag lefoglalt és 920 kor. fillerre becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1902 évi december hó 9-én délután 2 és fél órakor kezdetét veendő és a debreczeni Homok-kertben 180 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen 1902 évi november hó 15-én.

Bódogh zs.
birói kiküldött.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakkamár meggyógyított

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerházában.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczózó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és terület szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és kiüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerékpárosok, evezősök, vitorlások, athléták, lövészek, tornászok dalárok, vadászok, veteránok, tüzoltók. stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé. Elsőrendű ajánlatok.

Fenn áll:
131
év óta.

Dr. Rothschnek V. Emil

az „ARANY EGYSZARVU“-hoz címzett

GYÓGYSZERTÁRA

DEBRECZENBEN, (Czepléd) Kossuth-utca 8. szám alatt a színház melletti.

Alapított:
1772.
évben.

Ajánlja első kézből gyári raktárát bel- és külföldi, valamint saját készítésű

Gyógyszer-különlégeknek:

Fogporok — pépek
Fogseppék — ragaszok
Szájvizek — labdacok
Szemvizek (Römerhaus — Lebois)
Mellszörpök — Csukamáj olajok
Gyermek-tápszerek
Gyomortisztító labdacok
Czukorkák köhögésről

Büfé és németi
szerszerek
kültúr.

Gyomorerősítők — Gyógyborók,
Dióessentia
Fülfájás ellen — Sósorszeszek
Seb- és tyukszemtapaszok
Fagykenők — Készvénygyógyszerek
Hivatalos kötszerek
Vérképző vaskészítmények

Illat és szépítőszereknek:

Arcc- és kéz-erémek
Arcc- és hajporok
Hajkenők és — festők
Bajuszpedrők saját és Tiszaújlaki
Mosdó- és szeplovizek
Glycerin-készítmények
Illatos olajok és pomádék

Legjobb!

Bajusz és hajnövesztők
Gyógy- és pápereszappanok (szeploviz-szappanok)
Parfume-illatszerek
Füstölők illatos és gyógyszeres
Vaselin-készítmények

Állat-gyógy- és háztartási szereknek:

Juh-, ló- és marharuh ellen
Sertés- és aprómarhadóg ellen
Rovar-, egér- és patkányirtó szerek
Író- és ruhajegyző tenták
Szobapadló-fénymáz, kitünő, szagnélküli

Legjobb!

Dió- és makk-kávé
Egészségi mustár ételhez
Fertőtlenítő-szerek
Tépések, fecskendők, irrigatorok
Oltó viaszfélék

Hasonszenvű gyógyszerek:

Anyafestvények
Higitások
Dörzsölések
Golyócskák

Homoo-pathia.

Egyes adagokban
Berendezett szekrényekben
Házi- vagy uti szükségletre
Újra felszerelések és megtöltések

stb. naponta felmerülő gyógyszerészeti újdonságok!

Jegyzet: Miután minden készítmények közvetlen a készítőktől, — tehát csakis „valódi minőségben“ tartatnak, — azok talán másfelé előfordulható olcsóbb ajánlatokkal — sem árban, sem minőségben — párhuzamba nem tehetők.

Vidéki megrendelések postafordultával megküldetnek.

és halhólyag elismeri legbiztosabb óvszer, eredeti párisi csomagolásban. Orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan, tartalmazja 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. Capot americans (rövid): 4, 6, 8, 10. Diana-öv (havi kötszer) 8—11 korona. Dusan felszerelt raktár: irrigátorok, fecskendők, suspensoriumokban stb. Pessarium oclusivum. Mezinga tanár szerint csak orvosi rendeletre adatik ki.

Uj! Aut vaginal spray! Uj!
a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség ára kor. 15.
Képes árjegyzéket, zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti J. orvos-sebészeti mű- és kötszergyár. Alapítva 1878.
Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 17.

Legmagasabb helyről kitüntetve 1890-ben. — II. Vilmos német császár által kitüntetve 1901-ben. — Ezredéves kiállításon: Állami ezüst érem.

Löfkovits Arthur

Ékszerész.

Debreczen

Legszébb újdonságok karácsonyi ajándékokban. Jutányos árak. Képes árjegyzék kívánatra ingyen. Saját órás, aranyműves és vésnöki műhely. Kívánatra választékok is küldetnek. Telefonszám: 59.

NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS a „PÁRISI DIVAT” áruházában

DEBRECZENBEN, a főtéren.

Diszitett női kalapok 4 koronától feljebb.
Remek kivitelű selyem blous 8 koronától feljebb.
Házi blouse 2 koronától feljebb.
Eredeti modell darabok félárban.

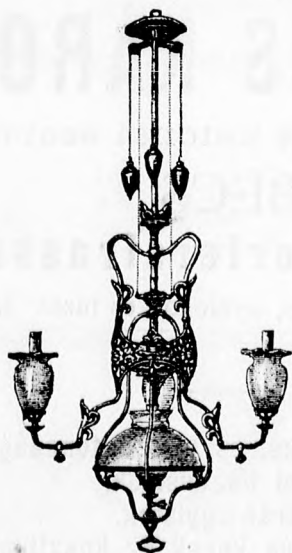
Szörme coliek és muffok.

Kabát prémmel Cloth béléssel 12 korona.

Sima kabát finom posztóból esinosan tűzve 16 korona.

== Kizárólag hazai gyártmány. ==

Kizárólag hazai gyártmány.

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság

gyári raktára

DEBRECZEN, Piac-utca és Simonffy-utca sark.

Gyar: BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz csillárok, asztali és függő lámpákat

valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,
állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartók stb.
a legmérsékeltőbb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai Petroleum.

„király-olaj”

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.
Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

== Kizárólag hazai gyártmány. ==

Kizárólag hazai gyártmány.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuzó természetű) meri nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmas faokat ültettek, azok öven elhatják hazukat az egész szőlőterületen a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregekebb

disze anélkül, hogy legkevésbé helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fényvonalú katalógus bársínek ingyen és bérmentve küldet meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Az időjárás fenyeget

30 fok hideg lesz!

— Nem kell megijedni, —

csak el kell menni és meg kell venni egy NEUMANN M. féle saját készítményű téli ruhát, vagy egy gyapju szövettel bélelt elegáns angol téli felöltőt, vagy szőrmével bélelt saccot — és akkor — jöjjön a minek jönni kell — a tél.

Van városi és utazó bunda, meg lábzsák is.

Debreczenben csakis NEUMANN cs. és kir. udvari szállítónál, Piacz-u. 49.

Harczi kanáli madarak.

Kitünő nemes fajuk, csengő, fuvolaszerű hanggal, nappali és éjjeli énekesek, darabja 6, 8, 10, 12, 15 márká. Leírások neveltetés és gondozásáról a madaraknak 25 fillerért kapkatók. Megrendelésekor ingyen. Utánvétellel történik a szállítás. Hogy élve érkeznek meg, ezért felelősséget nyujt:

Förster L.

madár kiviteli üzlete
Szászország, Chemnitz.

Neustein Fülöp

Cukrozott

hashajtó labdacsaik

melyek már évek óta jónak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevétnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tükercs mely 8 dobozt 1 hát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldésénél egy tükercs bérmentve szállítatik.

Kérjünk

NEUSTEIN F. hashajtó labdacsaik. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényi leg bejegyzett "Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásainkon Philip's Neustein Apotheke aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLOP

"Szt. Lipót"-hoz címzett gyógyszerháza
WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktárak Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, Mihálovits J. Murakózy László, Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla gyógyszerházaiban.

Egyenruházati-intézet

„A magyar testörhöz.”

PETRUS KÁROLY

polgári és katonai szabó

BÉCS

XV., Hütteldorferstrasse 183.

a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyákkal szemben.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Egyenruhák cs. és kir. katonaság, állami tisztviselők, Veterán-egyletek, sport, vadász és kerekpár kosztümök, liberiák, stb.

JUTÁNYOS ÁRAK, KITÜNŐ KISZOLGÁLÁS.

Két I-só emeleti s udvari szoba garzon lakásnak és egy bolthelyiség

azonnal kiadó.

Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Nemcsak a magasabb, de a legszerényebb igényeknek is megfelelő

Gyermek játékok,

Karácsonyi

ajándéktárgyak

a legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparáru üzletében.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

ein aus Fleisch hergestelltes geruch- und geschmackloses **NÄHRMITTEL** in Pulverform.

VOR FEUCHTIGKEIT ZU SCHÜTZEN !!

Fabrikationsform. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

aus dem körnterit es emek tápanyagot tartalmazó izelen, könnyen oldható Albumose készítmény a legkiválóbb **erősítő szer**

evence es a lapukozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegségeknek, betegségeknek, szigorú kórház az utolsó gyermekeknek, szülőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alkalmazható a **sápkórosoknak**

Leur ajánlja az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% szerves deszotéllt vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gazdag az érvágyat

Rakáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint

november hó 15-től kezdve

jelentékeny árleszállítással

nagy karácsonyi vásárt

rendezünk.

Csakis elsőrendű, jó minőségű áruk kerülnek eladásra, ugymint:

a legújabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és vелеzek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálók.

Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ágy- és asztalterítők.

Uri divatcikkek, kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek.

Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.

Határozott árak! Előzékeny kiszolgálás!

